

Народен ПОДЕМ

Шумен
5 юли
1949 год.

Брой 41
Год. II
Цена 6 лв.

Орган на Околийския комитет на ОФ и Градския народен съвет

ТРУДЕЩИТЕ СЕ ОТ ШУМЕН И ОКОЛИЯТА НА МАСОВИ ТРАУРНИ МИТИНГИ И СЪБРАНИЯ ИЗРАЗИХА СВОЯТА ПОЧИТ КЪМ ПОЧИНАЛИЯ ВЕЛИК ВОЖД И УЧИТЕЛ, ДР. ГЕОРГИ ДИМИТРОВ

Скръбната вест за смъртта на любимия министър-председател на народната република България и Генерален секретар на ЦК на БКП, вожд и учителя на българския народ — др. **Георги Димитров** се разнесе внезапно в събота в 6 часа вечерта и покрусил дълбоко сърцата на шуменските трудещи се.

Изпълнени с дълбока скръб, веднага към площад „9 септември“ започнаха да се стичат хиляди граждани — работници, чиновници, младежи, септемврийчета. Черни знамена бяха спуснати над Околийския и Градски комитети на БКП, на Градския Народен съвет, на ОФ комитета, по фабрики и учреждения, по частните домове.

Околийските комитети на Българската Комунистическа партия и Отечествения фронт свикаха на 21 часа голям траурен митинг, на който, с масовото си стичане, шуменските трудещи се подчертаха за сетен път своята привързаност и голяма любов към своя велик сънародник — героя от Лайпцигския процес, славния антифашист и борец за свободата на народите и освобождението на работническата класа от игото на капитализма — **Георги Димитров**.

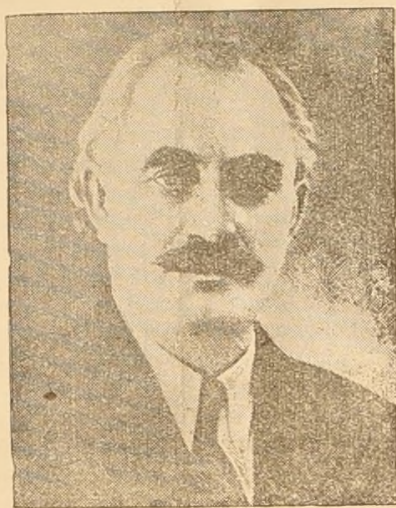
Точно в 9 часа, секретаря на Околийския комитет на Отечествения фронт — др. **АНГЕЛ ВИДЕНОВ** откри траурния митинг със следните думи:

Другари и другарки, трудещи се, две кратки съобщения на ЦК на БКП (б) и Министерския съвет на СССР и ЦК на БКП, Мин. съвет на НРБ и НС на ОФ, днес след обед оповестиха тежката загуба за българския народ — смъртта на вожд и учителя, родния наш **Димитров**. В съобщенията се казва:

СЪОБЩЕНИЕ на ЦК на Всесъюзната Комунистическа партия (болшевики) и Съвета на министрите на Съветския съюз

Централният комитет на Всесъюзната комунистическа партия (болшевики) и Съветът на министрите на Съветския съюз с дълбоко прискърбие съобщават, че на 2 юли в 9 часа и 35 мин. московско време след продължително и тежко боледуване (черен дроб, диабет) в санаториума „Баровиха“, близо до Москва, почина един от най-големите дейатели на международното работническо движение, председател на Министерския съвет на Народно-демократичната република България, генерален секретар на Централния комитет на Българската комунистическа партия, нашият другар и брат **Георги Михайлов Димитров**.

От Централния комитет на Всесъюзната комунистическа партия (болшевики) и Съветът на министрите на Съветския съюз.

СЪОБЩЕНИЕ

на ЦК на Българската Комунистическа партия Министерския съвет на НР България и НС на Отечествения фронт

Централния комитет на Българската комунистическа партия, Министерския съвет на Народната република България и Националният съвет на Отечествения фронт с най-голяма скръб известяват на Партията и на всички трудещи се в нашата страна, че на 2 юли, в 8 ч. 35 мин. почина в Москва след продължително и тежко боледуване Главният секретар на Централния комитет, вожд и учителят на на нашата партия и на целия български народ председателят на Министерския съвет на Народната република България, председателят на Националният съвет на Отечествения фронт, — великият син на нашата страна др. **Георги Димитров**.

Смъртта на др. **Георги Димитров**, на пламения и непоколебим комунист, на верния ученик на Ленин и Сталин, чието велико име е неразривно свързано с цялото развитие на Българската комунистическа партия и под ръководството на когото нашият народ взема властта в своите ръце и пое пътя към социализма, е тежка и незаменима загуба за Партията, за народа и Народната република.

В лицето на др. **Георги Димитров** нашата партия и народът се лишава от своя любим вожд, от големия държавник и строител на народната република България, от мъдрия министър-председател на нашата страна, а международното работничество — от един бележит борец против фашизма и империализма, за делото на прогреса, демокрацията и социализма.

Целият си пламенен живот другарят **Георги Димитров** посвети на великото освободително дело на пролетариата и на своя любим народ за тържеството на безсмъртните идеи на **Маркс—Енгелс—Ленин—Сталин**.

Поклон пред великата и безсмъртна памет на др. **Георги Димитров**.

Борческият и пламенен живот на нашия велик учител и вожд ще бъде светъл пример на комунистите и на всички трудещи се в нашата страна.

Трудещите се от Шумен и околната се кълнат, че ще останат верни до край на учението на **Маркс — Енгелс — Ленин — Сталин** и под ръководството на Отеч. фронт, начело с славната **димитровска партия — БКП** ще изпълнят завета на починалия вожд — др. **Георги Димитров** — построяването на социализма и комунизма.

Великото дело на социализма, на което другарят **Георги Димитров** служи с безпределна вяроност, е днес в здравите ръце на цялата наша партия, на работническата класа и трудещите се, които ще го доведат до пълна победа.

От Централния комитет на Българската комунистическа партия, Министерския съвет и НС на Отечествения фронт.

Околийският и Градски комитети на БКП Околийския и Градски комитети на ОФ, Околийския и Градски Народни съвети и всички трудещи се от града и околната с чувство на дълбока скръб се присъединяват към скръбта на целия български трудещ се народ, към скръбта на всички онези, които във всички краища на земното кълбо носят почитта към безсмъртния борец срещу фашизма, легендарния и неустрашим ръководител на борбите на международния пролетариат и на всички трудещи се срещу фашисткото и буржоазно-капиталистическото господство.

В този момент от Кремлевските кули до последната работническа хижа, от Великия **СТАЛИН**, до гниещите в неофашистките зандани борци срещу фашизма и реакцията, името на др. **ДИМИТРОВ** се произнася с чувство на дълбока скръб. Но заедно с това и с твърдото обещание пред останките на вожд, че делото на което той посвети целия си живот ще бъде осъществено до край. Трудещите се от гр. Шумен дават клетва че ще носят в своето съзнание, в своите сърца пламъка на **Димитрова** в строителството на социализма. Трудещите се от Шумен се сплотяват под бойното знаме на **Димитров**, около **Димитровския ЦК на БКП**, около **Димитровския Министерски съвет**, около **НС на ОФ** и не ще пощадят сили и енергия в борбата за окончателния разгром на враговете на народа, които в този момент ще пожелаат около смъртта на вожд и учителя да възмърдат своите престъпни съвести а някои биха пожелали да превърнат и всенародната скръб в свое тържество. Ние заявяваме, че всенародната скръб се превръща във всенародна бдителност, в зов за пълната и окончателна победа на великото дело на социализма, за което др. **ДИМИТРОВ** отдаде и последните минути от живота си. Ние прекланяме нашите бойни знамена пред останките на вожд и изпращайки го заявяваме, че неговото дело е подето от милионите мазолести ръце на трудещите се от цялата нашата страна и че ние ще го доведем до пълната победа на социализма и комунизма.

Поклон пред Великия вожд — др. **ДИМИТРОВ**. **ДИМИТРОВ** си отиде от нас, но той ще живее в димитровските сърца на героичния български народ. На колене.

А. ВИДЕНОВ

Др. Георги Димитров в борбата за национална независимост и изграждането на Народната република България

(Из доклада по случай 67-та годишнина на др. Г. Димитров държан в театър „Одеон“ на 21. VI. 1949 година)

Победоносното народно антифашистко въстание на 9 септември откри пътя на българския народ към икономическо и политическо развитие по пътя на социализма. Но на пътя на нашия народ имаше много още подводни скали. Над нашия народ още тегнеше участа на страна сателит на хитлерова Германия. Мирния договор не беше сключен, враговете отвътре и отвън правеха всички опити да върнат колелото на историята, да използват неблагоприятното международно положение за своите реставраторски цели. Върху националната независимост, териториална цялост и държавния суверинитет на нашата родина беше надвиснала сериозна опасност. Великия Съветски съюз наново се нагърби с задачата да брани българския народ от хищническите посягательства на империалистическите вълци, а българския народ прегради пътя на империалистите с огромната фигура на гиганта на антифашистката борба др. Г. Димитров. Далеч преди да бъде подписан мирния договор, когато империалистическата агентура начело с Никола Петков по стъпки и мегдани разказваше и припяваше на различни вариации песента, че без да бъде Министър-председател Никола Петков, Англия и Америка няма да подпишат мирния договор, др. Димитров предупреди империалистическите покровители на нашата опозиция че те ще подпишат

мирния договор и то с правителството на Отеч. фронт начело с БКП. Империалистите подписаха мирния договор и то с правителството на Георги Димитров, а суверенното българско правосъдие подписа смъртната присъда на гусния империалистически агент Н. Петков, който беше забравил Лайпцигското предупреждение на др. Г. Димитров, че историята няма заден ход. Др. Г. Димитров прояви наново смяла далновидност отговаряща на точното познаване на съотношението на силите борещи се на международната арена.

Ликвидацията на монархията, изграждането на Народната република, двегодишния стопански план и 5 годишния стопански план за построяване на икономическите и културни основи на социализма, внедряване в цялостния наш живот, метода на социалистическото съревнование и ударничество; бурния размах на младежкото бригадирско движение, множеството социални мероприятия, национализацията на индустрията, изграждането на ТКЗС са огромни дела в които др. Димитров начело на ЦК на БКП, начело на Нац. съвет на Отеч. фронт начело на Министерския съвет, има решаващата дума. Изграждането на нашата народна войска, разгромаването на свилите гнездо в нея вражески групи подготвящи се да упражнят стария свой занаят на противонародни преврати подготовката на надежди

кадри за народната войска излезли от недра на трудещия се народ и участвували в борбата срещу фашизма, е дело за което др. Димитров имаше също решаваща дума. Бригадирското младежко движение е горещо приветствувано от др. Димитров. И днес бригадирите на множество трудови обекти се хвърлят на шурмова Димитровска десетдневка в чест на др. Димитров и в името на др. Димитров вършат чудни трудови подвизи за построяване на социализма в нашата родина. Димитровския жар, Димитровския ентузиазъм, Димитровската воля за преодоляване на всички трудности, са онези качества в които се възпитават, учат и образуват нашите славни младежи, надеждните кадри на утрешната социалистическа България, за която хиляди и хиляди безаветно предали борци сложиха главите си в борбата срещу фашистката тирания. Димитров не пропуска никого за да не даде своите ценни съвети. Димитров към жените, Димитров към младежта, Димитров към септемврийчетата, Димитров към ударниците, новаторите и рационализаторите, към ОРПС, към читалищните дейци, към кооперативните дейци — това е хронологията на мъдростта, която славния Димитров излъчва непрекъснато и с която сочи великия път за построяване на социализма в нашата страна. Към всички др. Димитров се обръща със свойте ободряващи и мъдри димитровски съвети

на конгреса на БКП, той на ново заявява: Отецествения фронт по настоящем представлява живо въплотение на все по-растящото морално и политическо боево единство на трудещите се в нашата страна — основно условие и могъщ фактор за довеждане докрай борбата срещу капиталистическите остатъци и изграждане основите на социализма. „В същия свой доклад обаче, Димитров се обръща към онези, които все още не са разбрали смисъла на Отеч. фронт, които все още са сковани от сектанските слабости допущани от нашата Партия през различните периоди в нейното развитие, за които ставаше дума в нашия доклад.

„Ние решително отхвърляме, казва др. Димитров, в своя доклад в V конгрес на БКП всяко подценяване на значението и ролята на Отеч. фронт. То бе и продължава да бъде една жизнена необходимост за нашата страна. И ние не

можем да не осъдим онези комунисти, които с леко пренебрежително отношение към ЕНОПО — ОФ сами наливат вода в воденицата на класовите врагове, които именно са заинтересовани в разрушаването на Отеч. фронт.“

В то и свой исторически доклад др. Димитров дава ясна формулировка на народната демокрация, която е призвана да осигури развитието на страната по пътя на социализма, при ръководната роля на работническата класа и в сътрудничество със Съветския съюз. „Народната демокрация в дадената историческа обстановка изпълнява с успех функциите на диктатура на пролетариата, за ликвидирване на капиталистическите елементи и организиране на социалистическото стопанство, за ликвидирване съпротивата на съборените капиталисти и едри земеделци, за сплотяване трудещите се маси в периода на изострена класова борба“.

Отецествения фронт, начело с др. Димитров има една външна политика на неразривна дружба с Съветския съюз, наш двоен освободител и покровител, на братско сътрудничество с всички страни с народна демокрация. Това е политиката на мир и братско сътрудничество с всички народи против империалистическите подпалвачи на нови войни.

Димитров представлява същинска национална гордост за нашия народ, огромен безценен капитал, за който в чужбина обикновено заявяват: „но вие имате Димитров“. Нашият народ има славен и изпитан боеви авангард — славната димитровска БКП, без която не би осъществил никакъв успех, а начело на тази Партия и на целия наш народ стои изпитаният вожд, любимият учител — др. ДИМИТРОВ.

Напред с Партията на Димитрова, славната Българска Комунистическа Партия, към изграждане икономическите и културни основи на социализма. Да живее нашия мъдър вожд и учител, нашата чест, нашата гордост, любимият наш ДИМИТРОВ.

Митинг в Смядово

Смядово, 4 юли. Снощи бе проведен траурен митинг, на който присъствуваха над 3,000 души. Бригадирите от Местната бригада изпълниха погребалния марш „Вий жертва паднахте“. Др. Атанас Касчиев изнесе слово, след което бяха изпратени телеграми до ЦК на БКП, НС на ОФ и правителството

На траурни митинги и събрания трудещите се от околията изразиха своята почит към починалия велик вожд и учител, др. ДИМИТРОВ

Навред в града и околията вестта за смъртта на нашия многообичан вожд другаря Георги Димитров се посрещна с голяма скръб. След тази неоченима загуба трудещите се от града и околията още повече се сплотяват около Партията и Отецествения фронт на безпощадна борба срещу народните врагове и ще положат всички сили за предсрочното изпълнение на петгодишния народостопански план.

Ръководейки се от това, трудещите се от шуменските предприятия и учреждения, по случай смъртта на своя любим учител и вожд др. Димитров, обявиха ударна седмица в производството и поеха задължение да работят за повишаване и подобряване на производството и по скорошното изпълнение на годишните планове.

На 2 т. м., веднага след получаване на вестта по тяхна инициатива, другарите от завода „В. Коларов“, и Проф. „В. Иванов“ в селата Дивлядово, Мараш, Салманово са провели траурни събрания.

На 3 и 4 юли в цялата околия се проведеха големи публични траурни събрания. Досега такива събрания се проведеха в 60 села. Населението масово се стече, за да почетے светлата памет на другаря Георги Димитров

В турските села в Дели-Ормана, където са провели такива събрания, са говорили турски оратори.

Хитрино, 4 юли. Вчера

в селото се проведе траурно събрание по случай смъртта на др. Димитров с масово посещение. Изнесе доклад др. Мичо Маринов.

с. Янково, 4 юли. Вчера бе проведен митинг за смъртта на др. Димитров на площада пред училището. На митинга говориха др. Иван Жеков. Изпратени бяха телеграми до ЦК на БКП, НС на ОФ и народното правителство

с. Изгрев, 4 юли. Вчера в селото се проведе траурно събрание на открито, на което изнесе доклад на турски език др. Петко Иванов. Паметта на др. Димитров бе почетена с падане на колене и едноминутно мълчание. Бе изпратена телеграма — обещание до ЦК на БКП и НС на ОФ.

Днес траурните събрания продължават да се провеждат във всички останали села на околията.

На 4. VII., вечерта, в града бяха проведени 11 траурни събрания, на които бяха изнесени доклади за др. Георги Димитров. В някои квартали, като Добруджански квартал, събранията са били проведени на открито като салоните са се оказали тесни да поберат присъстващите. Останалите траурни събрания ще се проведат днес.

Наред с провеждане на публичните траурни събрания навред в града и околията по предприятия, учреждения и квартали се уреждат траурни украси с портретите на Димитров, черни траурни знамена и лозунги.

БЕЗСМЪРТНИЯТ НЕ МОЖЕ ДА УМРЕ

Вестта е неотменна, безпощадна като зловеща, като черна нощ: към слънцето повел ни, рано падна любимият ни, родният ни вожд!

Но може ли народната ни слава и гордостта ни да се погребее? Но може ли един народ, една държава без бъдеще, без въздух и небе?

Той наш'то бъдеще е, той е наш'та в живота въплътявана мечта! Напразно своите удари ни праща и в сълзи днеска дави ни смъртта!

Не е той на смъртта, а на живота! Защото в бъдещето ни прозре, защото е Димитров и защото безсмъртният не може да умре!

Хр. Радевски

БЕЗСМЪРТЕН

Днес твоето безсмъртие се ражда — ти вечно жив в историята влизаш! Един народ ти паметник изгражда — гранитния мечтан социализъм!

Не! Ти не си, учителю, починал! Пропламва в нас великата ти смелост. Бъди на пост, димитровска родино! Да продължим димитровското дело!

Асен Босев

Др. Ст. Благоева за др. ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ЛАЙПЦИГСКИЯ ДВУБОЙ И НОВИТЕ ПРЕТЕНДЕНТИ ЗА СВЕТОВНО ГОСПОДСТВО

Др. Стела Благоева говори с възторг по следния начин за този велик двубой между окования комунистически вожд и хитлеристката глутница от министри, съдии, генерали и тъмни герои-главорези, начело с Гьоринг.

На фашистките съдии и на цялата германска управляваща клика той на право в очите казва истината на фашизма. Той казва за „опитите на национал-социалистите да унищожат работническото движение“, „за жестоките принципи на едновластието на национал-социализма“. Напомня на работническото, че магнатите на финансовия капитал, Тисен и Круп издържат национал-социалистическото движение. С унищожителна ирония се нахвърля върху фашистите, които го наричат „невеж българин“ и клеветят българския народ, както вече посочихме и направо пита фашистките съдии: „Питам ви в коя страна фашистите не са варвари и не са диваци? Провакации, фалшификации, пожари, най отвратителни престъпления за измама и потискане на народа — такъв е изпитаният метод на буржоазията в борбата против комунизма, против неговата всемирна Партия — комунистическия интернационал — заключава Димитров.

Той се обръща към изтезания и обявя в кърви германски пролетариат с думи, които трябва да го ободрят, да подкрепят мъжеството и енергията му. „Не всичко е изгубено. Германската Комунистическа партия, бидейки дори нелегална може при съществуващата ситуация да ръководи победоносно революция, както ни учи опита на руската революция“. Често прекъсван от председателя той формулира на кратко предложение, които са стрателна сметка представена от подсъдимата скамейка на организаторите на процеса.

„Да се дадат под съд ония, които ни поставиха нас, комунистите, на подсъдимата скамейка по такава мръсно дело“.

И по нататък Димитров заключава, че фашисткия съд не е способен да реши този въпрос и че само след победата на пролетарската революция ще бъдат изправени пред революционния трибунал за това и подобните нему престъпления на фашисткия режим. В последната си реч, продължава др. Благоева, пред съда Георги Димитров засвидетелства отново не само мъжеството и безстрашието на истински революционер не само дълбока партийност и непреклонна болшевишка воля, но и висока културност и огромна ерудиция.

Историческите паралели в тази му реч са дадени чрез пламенните слова на великия италиански учен Галилей и великия немски поет Гьоте. Тази заключителна реч на Димитров е прекрасен документ на всемирната пролетарска революция. За всеки мислящ човек тя е въплотение на великата историческа истина: работническата класа днес е единствен носител на човешкия прогрес на развитието и разцвета на човешката култура.

„Доказателство е Съветския съюз, високо заяви на цял свят Димитров.

По късно, след освобождението му др. Димитров, оценявайки резултатите от този процес заявява: „Във връзка с процеса в Лайпциг в защита на невинните комунисти се създаде единен фронт от световен масшаб, макар и формален пакт да не беше сключен (става въпрос за пакт между всички антифашистки и прогресивни сили бореци се против фашизма) И комунисти, и анархисти, и безпартийни действаха съвместно против германския фашизъм. Милиони работници и работнички ежедневно следяха борбата в Лайпциг. Милиони хора от средата на дребната буржоазия, на селяните, на интелгенцията застанаха на средата на единния антифашистки фронт. Даже буржоазните вестници дори враждебните консервативни вестници, не се решаваха да пишат против нас и против нашите изказвания на процеса. Германския фашизъм по онова време бе изолиран. Хитлер, Гьоринг и Гьобелс не намираха морална подкрепа нито в Германия, нито в чужбина“

Още през първата година след освобождението на Димитров с успех се развива Единния фронт в ред страни, като се включват и ред формални съглашения за единодействие между отделните партии в отделните страни по места, между френската Комунистическа и френската социалистическа партия, между италианските комунисти и социалисти, между ред комунистически партии и социалистически организации, заедно с ред други антифашистки организации.

В масовото народно движение през времето на Лайпцигския съд, се явиха новите форми на борбата против настъплението на капитала, против войната и фашизма. Международната кампания за неговото освобождение извърши поврат в съвременната история на работническото народоосвободително движение като сложи началото на ново приложение тактиката на Единния фронт и създаде народния антифашистки фронт. Този е един от най важните изводи от Лайпцигския процес. Този извод ляга в основата на следваща дейност на Димитров.

Историческите събития които се разгърнаха през изтеклите след Лайпцигския процес 15 години, потвърдиха също напълно и до край марксистко-ленинската перспектива, която вдъхновява комунистите от цял свят и която Димитров предаде в заключителната си реч от 16 декември 1933 година на вдъхновените си слова: „Когато в 17 век основателя на научната физика Галилео-Галилей изправен пред строгия съд на инквизицията, който трябваше да го осъди като еретик

на смърт, той с дълбоко убеждение и решителност възкликна: „И все пак тя, земята се върти!“ и това научно положение стана по късно достойствие на цялото човечество...

Ние, комунистите можем сега не по малко решително отколкото старика Галилей да кажем: „И все пак тя се върти!“ — Колелото на историята се върти и движи напред... То се върти и ще се върти до окончателната победа на комунизма“.

Тринадесет години след произнасянето на тия вдъхновени думи, целия свят чу за присъдата на Нюрнбергския съд над фашистките злодеи, които организираха Лайпцигската провокация срещу комунистите. В 1946 г. с дълбоко морално удовлетворение Димитров отбеляза: „Тази присъда е сериозно предупреждение за чърчилковци и всички други, които след разгрома на Хитлер все още искат да заемат неговото място в борбата за световно господство; строго, категорично предупреждение за всички онези, които дрънкат саби, плашат с атомната бомба, за всички подпълвачи на нова агресивна война, частно против Съветския съюз. Те всички трябва да имат предвид как започнаха и как завършиха хитлеровци и гьоринговци своя поход против болшевизма, против демокрацията и за световно господство. Кандидатите за бъдещи хитлеровци и гьоринговци не могат да очакват по добра съдба. Те няма да успеят да изминат такъв дълъг път — от 1932 до 1945 г., както хитлеровците. Те ще стигнат много по рано до своя Нюрнберг“.

VKP(b) Merkez Komitesinin ve Sovyetler Birliği Bakanlar Şurasının Bildirimi

Moskova 2 Temmuz, Radio. VKP (b)nin Merkez komitesi ve Sovyetler birliğinin bakanlar şurası büyük keder ile bildiriyorlar, ki 2 temuz (Moskova ayarı) saat 9:35 te uzun zaman kara ciğer ve diabet (şeker) hastalığından sonra, milletler arası işçi ceryanının en faal onderlerinden biri olan, Halk demokrasi Bulgaristanın baş

bakanı, Bulgar Komünist partisi merkez komitesinin genel sekreteri bizim yoldaşımız ve kardaşımız GEORGI MIHAYLOF DIMITROF, Moskova yanında bulunan „Boroviha“ sanatoriumunda öldü.

VKP (b)nin merkez komitesinden ve Sovyetler birliği bakanlar şurasından.

Bulgar Komünist Partisi Merkez Komitesinin, H.C. Buigaristan Bakanlar Şurasının ve Vatan Cephesi Milli Şurasının

Bildirimi

Bulgar Komünist partisi Merkez komitesi, V. C. Bulgaristan bakanlar şurası ve Vatan Cephesi Milli şurası en büyük keder ile partiyе ve memleketimizde emekdarlara 2 temuz saat 8:35 te Moskovada uzun zaman ve ağır hastalıktan sonra, Partinin genel sekreteri, Partinin ve Bulgaristan halkının onder ve muallimi, H. C. Bulgaristanın bakanlar şurası reisi, Vatan Cephesi Milli Şurası reisi memleketimizin ulu oğlu, GEORGI DIMITROF un

rucusundan, memleketimizin okmen başbakanından, milletler arası işçisi ise faşizme ve kapitalizme karşı, progres, demokrasi ve sosyalizm da'vası için meşhur bir savaşırdan mahrum kaldılar.

Georgi Dimitroff bütün harareti hayatını proletariyatın ve kendi sevimli halkının kurtuluş da'vasına ve Marks — Engels — Lenin — Stalinin olmez ideolojisinin galebesi için vakfetti.

Georgi Dimitroff un ulu ve olmez ruhu önünde baş eğelim.

Büyük onderimiz ve muallimimizin mücadelevi ve harareti hayatı komünistlere ve memleketimizde emekdar halka parlak bir misal olacaktır. Georgi Dimitroff un ölçsüz doğrulukla hizmet ettiği ulu Sosyalizm da'vası bu gün bütün partimizin, işçi sınıfının ve emekdarların sağlam ellerindedir ve onlar bu da'vayı tam zafere getireceklerdir.

Bulgar Komünist Partisinin Merkez Komitesi, Bakanlar Şurası ve Vatan Cephesi Milli Şurası.

Bulgar Komünist Partisinin merkez komitesinin baş sekreteri ve Vatan cephesinin kurucusu, faşizmaya karşı ebedi mücadelecisi, bulgar milletinin önderi ve öğretmeni, kıymetli baş bakanımız **Georgi Dimitroff** yoldaşın hayatı nihayet buldu.

2 temuz saat 8-35 te Moskovada „Boroviha“ sanatoriumunda vefat etti. Lakin Dimitroff yoldaşın davası bu gün sağlam emekçi ellerinde bulunmakla, sotsializmin yolunda bütün hayatını feda ettiğinden dolayı aynı vazifeyi meydana getirecek dinç ellerde bulunmaktadır.

Bugün bizi Dimitroff yoldaş terketmiş olsa da biz onun naşı karşısında yemin ediyoruz, ki onun ilelebet ölmez ruhu bizleri istikbalde önderlik ederek onun mücadelesini ve nasihatlarını sona kadar yerine getireceğimizi vaat ediyoruz. Biz mücadeleciler bayraklarımızı kendisinin ulu naşı önünde indirirken faşizma karşı bütün kasabamız ve kazamızda olan emekçileri sonsuz kapitalizmadan, mürtecilerden kalmış olan artıklara karşı mücadeleye davet ederek, Dimitroff ruhunu taşıyan Bulgar Komünist Partisinin merkez komitesi, Vatan Cephesi merkez şurasının, Dimitroff bakanlar savetinin ve Dimitroff 5 senelik iktisadi planını, aynı zamanda Marks, Engels, Lenin, Stalinin gayalarını sotsializmaya ve komunizmaya tam manası ile erişmek için ant ediyoruz. En yakın vatandaşımız, ulu önderimiz ve muallimimiz Dimitroff yoldaşın naşı önünde kalplerimizin en derin köşelerinden gelen minnettarlıklarla selamlarız.

BULGAR KOMÜNİST PARTİSİNİN KAZA VE KASABA KOMİTESİ, V. C. KAZA VE KASABA KOMİTESİ, HALK ŞURALARININ KAZA VE KASABA KOMİTESİ

ГЕОРГИ МИХАИЛОВ ДИМИТРОВ

Г. Димитров в центъра на Септемврийското въстание

(Из романа „Прелом“ от Крум Кюлявков)

Дълго не смлъкваша песните по улиците. Народът се тълпеше на площада, като очакваше да чуе нещо ново. Групи въоръжени младежи пееха „Интернационала“ и „Дружна песен“, а небето стана още по-ясно, като грамаден прожектор озари площада — и звездите станаха по-ярки, по-големи.

Народът ликуваше. Вестта, че в града са пристигнали Коларов и Георги Димитров, се разнесе с бързината на мъления. Това окрили още повече духът на борците. Всеки се интересуваше за тях, всеки му се искаше да ги види. Пред щаба на главното командване се беше събрала огромна тълпа. Тя бе обкръжила техния автомобил и стоеше пред зданието в очакване на нещо. Очите на всички бяха обърнати към балкона. Сякаш се бяха събрали на митинг и сега очакваха оратора да излезе на трибуната.

— Не ги познах, ти казвам, — разправяше един работник на своя приятел. — Неузнаваеми са станали и двамата. . . Особено Георги.

— Хайде, холан!
— Сериозно! Аз съм ги слушал и в София.

В това време между тълпата си пробиваха път двама мъже. Те водеха подире си конете, от които бяха току-що слезли. Единият беше поп. Когато дойдоха до вратата на зданието, попът се обърна към часовия:

— Другарю, тук ли се помещава централния комитет?

— Тука. . .
— Слава на дявола! — каза зарадван той и заедно с другаря си започнаха да превързват конете за едно дръвче пред самата къща.

На часовия и на събралата се публика направи впечатление разчорлената коса на попа и неговото войнствено настроение. Но когато той се доближи до вратата и поиска да влезе, часовият прегради с пушката си входа и го спре:

— Пропуски!
— Какъв пропуск, бре мило, ние идем отдалече. . .
— Все едно, без пропуск не може.

— Гледай ти! — затюхка се попът. — Ами сега? Слушай другарю, дай на някого да кажат горе, че са дошли Аврамов и поп Андрей — от Лом, тъй кажи. . . Медковския поп. . .

След малко ги извикаха. Още не прекрачили прага на стаята, където беше централното ръководство, Георги Димитров ги посрещна с думите:

Какво правите бе хора, измряхте ли?

Георги Димитров, както винаги, имаше бодър и енергичен вид. До него усмихнат стоеше Коларов.

— Не още, но сме готови да мрем, — каза поп Андрей, като се ръкуваше по ред с всички.

— Ами вие защо не помагате?

— Как да ви помагаме? Нали виждаш, какво е положението? — отвърна тронснато Гаврил Генов.

Поп Андрей приседна на стола.

— Положението не е лошо, ами са нужни бързи действия. Само един топ да имаме и — готово! Повече не ни трябва — Лом е наш!

— Какво „готово“? Защо ви е топа? — попита Коларов.

— За казармите. Един топ само, едно гюлле да метнем, и всички войници ще минат на наша страна. Всичко е приготвено. Повечето от войниците са наши хора.

Аврамов разправи набързо, в какво положение се намираше ломската организация. Всичките си сили врагът бил събрал в казармите, отвън града и в околийското управление. Но особено в казармите. Там се сражавали и повечето комунисти.

— В чии ръце е сега градът? — прекъсна нетърпеливо Аврамова, Васил Коларов.

— Градът ли? — Какво е градът? Едно „ура“ му стига.

— Но вие още не сте го превзели?

— Та нали ви казваме, — отговори поп Андрей, — всичките сили на противника са събрани в казармите. . . А те са вън от града.

Коларов намръщи чело.

— Дето ще рече, оставихте питомното и сте се заловили да гоните дивото. . .

— Защо?

— Защото сте оставили градът на произвол.

— Не-е. . . Фактически крайните квартали са външи ръце. Там ние свободно пренасяме и храна, и оръжие, но главните учредения, като пощата, банките, околийското управление се охраняват още от властта.

— Значи, нищо не сте направили! — каза ядосан Гаврил Генов и добави: — Какво чакате още? Защо не атакувате града отвътре? Превземете първо града, пък после съсредоточете всичките си сили на казармите. . .

— Вашата тактика върви с краката нагоре, — забеляза военният ръководител Асен Греков.

Поп Андрей се разсърди и започна да доказва правотата на своя план, като размахваше черните си ръкави.

Бяха свикнали с пламенното му слово. Не веднаж той беше дохождал в София при централния комитет, посещаваше събрания и вземаше живо участие в конгресите и конференциите на партията, като делегат от своята околия. Как не се опитаха, и полиция и синод, да го махнат от Медковец или съвсем да го снемат от работа, но нищо не помагаше. Народът се надигаше и не позволяваше да го закачат.

Днес поп Андрей беше необикновен. Той гореше от въодушевление и в думите му се четеше решителността на човек, готов да се жертвува за революцията.

Наоколо го слушаха мълчаливо. Само Гаврил Генов почукваше нетърпеливо с дръжката на телефона по масата. Когато поп Андрей свърши, той не се стърпя:

— Добре де, а защо сте дошли тука? За топ?

— Па да. . . за помощ, — отговори сопнато поп Андрей.

— Никаква помощ! Топовете са под носа ви! С молитви никой няма да ви ги даде. Атакувайте противника и си ги вземете, както ние взехме нашите. Тоя топ, който ние имаме сега, ни трябва. И нашето положение не е много розово. Утре могат да ни нападат откъм Тофия. Вместо вие да ни помогнете. . .

Влезе дежурният и предаде някакво донесение. Гаврил Генов разтвори бързо писмото и след като го прочете, съобщи съдържанието му: откъм София по посока на Петрохан се движат войскове части, снабдени с топове и картечници.

— Е, какво ще речеш, — колко топа да ви дадем? — попита Гаврил Генов.

Но поп Андрей не отстъпваше.

— Бе човек, разбери. . . Успеем ли ние, и на вас ще стане по-леко. Тогава ние ще дойдем да ви помагаме.

— Ето що, — рече Георги Димитров, — сега вие се стегнете и — обратно. Предайте на вашите в какво положение се намираме. Сведенията от останалите пунктове са твърде оскъдни, но по всеки случай, че на много места са вече въстнали. Предайте нашия боен привет на другарите и им кажете да не се колебаят, а час по-скоро да атакуват, първо — града, а после — казармите. Никакво колебание!

Скоро властта в цяла България ще бъде в наши ръце. Оръдието може да ви дадем, но не днес. Не губете напразно време. Всяка минута е скъпа. Бийте противника и не му давайте време да се опомни!

Когато поп Андрей и другарят му яхнаха отново конете си и минаха Огоста, далече някъде, откъм Берковица се разнесе топовен гърмеж. Там властта също минаваше в ръцете на работниците и селяните.

Отдавна беше настъпила полунощ. Градът бе утихнал, тревожно наежен. Навсякъде цареше мрак и зловеща тишина, нарядко прекъсвана от някой пушечен изстрел.

Само в щаба беше още светло. Докато Коларов и Вълчанов седяха над картата и решаваха някаква стратегическа задача, Георги Димитров, въоръжен като обикновен редник, заедно с Гаврил Генов и с водача на лопушанските въстаници Георги Дамянов, тръгнаха към огнената линия на коне. Те се придружаваха от двама конници, които им служеха за ерзка.

Беше ясно. Луната осветяваше като грамаден прожектор целия баир, по който те се изкачваха. Пътеките лъщеха — лъкатушници и стръмни — и ту се показваха зад някой храст, ту отново чезнеха в тъмните урви и пушинаци. Само прещене на съчки и тропот на конски копита нарушаваха горската тишина. Нищо не даваше да се разбере, че недалеч от тук са се притаили сили, които се готвеха за борба на живот и смърт.

Току що бяха проверили позициите на лопушанската дружина. Всички бяха на поста си. Часовите бодро вторачваха очи по посока на Берковското шосе, което водеше към Петроханския проход и откъдето се очакваше появата на противника. Патрулите не донасяха нищо тревожно. Димитров остана доволен от състоянието на дружината. Макар и да бяха малко зле с храната, макар да не бяха спали толкова нощи и да бяха преживяли няколко атаки, лопушанци изглеждаха бодри и пълни с въодушевление. Те бързо узнаваха в човека с бръснатото лице своя любим вожд Георги Димитров и го обграждаха с любов и внимание. Сега петимата конници слизаха в стръмния дол на Ботуня, зад нейното корито, в края на десния фланг, беше разположена ротата на Горана.

Още не стигнали до би-

лото, отпреди им изкочи човек с пушка.

— Стой! Кой е там?
— Свой.
— Парола?
— Враца.

Беше Любен. С бомби от двете страни на пояса си, препасал на кръст две ленти с патрони, брадясал, немит, той беше неузнаваем. Гаврил Генов едва го позна.

— Бе Любене, да те види Цанков отнякъде, душата му в петите ще слезе, — пошегува се той.

— Ба, до там няма да стигне. Ще уфейка кръвола, няма да ми падне в ръцете, — също шеговито отвърна Любен.

Той им показа пътеката по която най-лесно можеха да стигнат до линията.

— Какво ново има при вас? — попита Димитров.

— Нищо особено. Момчетата са бодри. Противникът още не се показва, но трябва да е някъде наблизо.

— От що заключаваш?

— Един селянин дойде преди два часа откъм Берковица. Казва, че видял кавалерийски разезди да се спускат насам.

На билото те не завари-

ха Горана. Той беше шъл към наблюдателен пункт. Някои от въстаниците копаеха окопи, други сечеха дървета и правеха прикрития, трети дяха на малки групи разговаряха тихо. Когато узнаха, че Георги Димитров е дошел, те захвърлиха брадви и кирки и обградиха от всички страни. Някои не можеха да се начудят:

— Бе, другарю Димитров, подмладил си се таман с десет години!

Издигнаха набързо трупина. Върху купчина нарязани дънери Димитров се изправи и още с първите думи запали сърцата на борците.

Изведнаж долу, откъм дерето, припукаха пушки. Въстаниците се наежиха, но никой не мръдна. Спокоен, Георги Димитров довърши с няколко думи речта си.

— А сега всички по местата си, другари! Денят на разплатата настана, Неврагът узнае силата на своите доверчаши роби. И се обърна към Гаврил Генов:

— Да видим какво става там.

ПЕСЕНТА НА КАВАЛА

Вечерен вятър житата люлее,
в клоните плодни шуми.
В нощния шепот Димитров живее. . .
Песен кавалът реди:

Вожда е мъртав! Родино,
в сълзи е твойто небе.
Вожда е мъртав! А свиден,
свиден за всички ни бе. . .

— Жив е Димитров! Изрече баща ми.
(мигом кавалът замре)
Бавно отпусна ръцете корави:
— жив да е в твойто сърце!

Дълго във здрача, под старата круша,
тихо говори ми той. . .
Виждах Димитров над Гьоринг изправен
влязъл с фашизма във бой.

Виждах го седнал във Кремъл до Сталин,
с Горки сърдечно на чай. . .
Мъдър и силен, в борбата увлечен,
в шурм за червения май.

Виждах го пламенен вожд и учител!
В София — близък, любим!
Виждах го светъл, народен спасител,
гений огромен — велик!

Виждах огромния дом на Съюза,
в черно обвита Москва. . .
Скъпия вожд на България
мъртав, във плащ кадибян.

Сталин на стража в колонната зала,
въздуха скръбно ухай.
Руските хора през сълзи да казват:
„брат и товариш, пращай!“

После бащата погледна в безкрая,
стисна напукан юмрук:
— Жив е Димитров и пътя чертае,
в сърпа, в стомания чуки!

Свиха се вежди, горчиво въздъхна. . .
Звънна пак меден кавал.
Вятърът слушаше, в клоните стихнал,
как е Димитров живял.

ПОДПОРУЧНИК
ГАЙЧО СТ. ГАНЧЕВ